

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-27 У. 10144/15 (2012)
22.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Љиљане Максимовић и Зорице Китановић чланова већа, са судским саветником Татјаном Попара, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца Сријемска Бискупија – Римокатоличк и жупски уред ... из ..., коју заступају Иван Матијевић и Маријана Матијевић – Марић, адвокати из Новог Сада, Радничка бр. 14, против туженог Агенција за реституцију Републике Србије – Јединица за конфесионалну реституцију, Београд, Немањина бр. 4, ради поништаја решења туженог број: 46-00-01211/2008-03 од 25.06.2012. године, уз учешће заинтересованог лица Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац Републике Србије, у предмету враћање одузете имовине, по одржаној усменој јавној расправи дана 20.10.2015. године, у нејавној седници већа одржаној дана 22.10.2015. године донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Пресудом Управног суда III-5 У.9068/12 од 20.06.2014. године, уважена је тужба Сријемска Бискупија – Римокатолички жупски уред ... из ..., општина ..., овде тужиоца, поништено решење Агенције за реституцију Републике Србије – Јединица за конфесионалну реституцију, број: 46-00-01211/2008-03 од 25.06.2012. године и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање. Наведеним решењем одбијен је захтев тужиоца за враћање катастарских парцела ..., ..., ..., .../2, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., и .../1 уписаних у ЗКУЛ број ... КО ..., као неоснован, стим да свака странка сноси своје

трошкове поступка.

Пресудом Врховног касационог суда Узп. 242/14 од 25.02.2015. године уважен је захтев Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију Београд, овде туженог, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда III-5 У.9068/12 од 20.06.2014. године, укинута наведена пресуда, и предмет враћен суду на поновно одлучивање, уз образложење да се не може прихватити као правилно закључивање Управног суда да Агенција за реституцију Републике Србије – Јединица за конфесионалну реституцију је била обавезна да од Републике Србије, као обвезника враћања, затражи доказ на основу кога је извршен упис земљишта на Републику Србију после 1945. године, у смислу одредбе чл. 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС", бр. 46/06) и да на основу тог доказа донесе одлуку по поднетом захтеву за враћање одузетог земљишта. Ово стога што из списка предмета произлази да до доношења оспореног закључка подносилац захтева није доставио туженом органу ниједан доказ којим би указао на немогућност прибављања аката прописаних одредбом чл. 26. ст. 2. наведеног закона, па и појединачног правног акта о упису права власништва на Републику Србију после 1945. године, на спорном земљишту, а тужени орган је у спроведеном поступку утврдио, на основу обавештења Дирекције за реституцију, РГЗ – Служба за катастар непокретности ..., Општинска управа ... и дописа Основног суда у Сремској Митровици, судска јединица у ..., да не поседује акт или било какав доказ о одузимању имовине тужиоца, нити да је установљено одузимање имовине од истог, као и да предмет имовине чије се враћање тражи није могао пасти под удар аграрне реформе, будући да је увидом у достављени документ утврђено да не прелази 10 ха. Ово стога што је одредбом чл. 3. ст. 3. Републичког закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник НРС", бр. 5/48...34/56) прописано да под удар Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији потпада земљиште које поседују поједине богомоље, манастири и верске установе и то вишак преко 10 хектара.

Поступајући у извршењу пресуде Врховног касационог суда, којом је укинута пресуда Управног суда III-5 У.9068/12 од 20.06.2014. године, овај суд је наставио управни спор у предмету под бројем III-27 У.10144/15 (2012).

Оспореним решењем одбија се, као неоснован, захтев Сријемске бискупије - Римокатоличког жупског уреда ... из ..., општина ..., за враћање катастарских парцела број ..., ..., ..., .../2, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и .../1 уписаних у ЗКУЛ број ... КО ... (тачка 1. диспозитива); свака странка сноси своје трошкове поступка (тачка 2. диспозитива).

У тужби тужилац је оспорио законитост решења туженог органа са свих законских разлога, указујући да је у току управног поступка тражио да се службеним путем обезбеде докази, односно акт о одузимању предметне имовине, од обвезника враћања односно од Републике Србије, а што управни орган није учинио, нити је обезбедио доказ о основу стицања од лица које је стекло предметну имовину у смислу члана 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. Осим што је одбио да обезбеди доказ од обвезника враћања, тужени орган није ценио чињеницу да је приложен исказ црквеног земљишта пре и након спроведене аграрне реформе, те да се подаци у бројевима парцела и катастарским општинама слажу са стањем из уверења о идентификацији парцела РГЗ ... од 09.03.2009. године. Такође је у управном поступку предлагано да се изврши вештачење у складу са чланом 149. и 173. Закона о општем управном поступку што је такође одбијено од стране управног органа. Тужилац понавља да је земљиште од тужиоца одузето по Закону о аграрној реформи и колонизацији 1946. године, те да је одузето без

икакве одштете власницима. У допуни тужбе од 20.03.2013. године, тужилац је суду доставио као доказ стање старих земљишно-књижних уложака број ... и ... КО ..., као доказ да су старе парцеле означене у допуни тужбе биле обухваћене захтевом за враћање одузете имовине и да су биле власништво тужиоца пре одузимања односно 1946. године. Додао је да је исправио захтев за враћање одузете имовине, тако што је уместо парцеле ... тражио враћање парцеле број ..., уместо парцеле .../2 тражио враћање парцеле .../1, а уместо парцеле ... тражио враћање парцеле У припремном поднеску од 25.09.2015. године навео је да је Врховни касациони суд погрешно закључио да из дописа Историјског архива "... Сремска Митровица бр. 03-1/1564 од 05.10.2010. године произлази да тај архив не поседује одлуку о одузимању предметне имовине, јер чињеница да Историјски архив није могао да пронађе решење или одлуку о одузимању предметне имовне применом одредаба Закона о аграрној реформи и колонизацији значи да му одлука није доступна у смислу одредбе чл. 26. ст. 2. тач. 1. Закона о реституцији имовине црквама и верским заједницама. На усменој јавној расправи остао је код свих досадашњих навода посебно код навода из одговора на захтев за преиспитивање судске одлуке од 19.09.2014. године. Са изнетог предложио је да се тужба уважи, оспорено решење поништи, као и обавезе тужени орган на накнаду трошкова управног спора.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при наводима из образложења оспореног решења, те оценио неоснованим наводе да није правилно примењен члан 27. Закона, односно да нису обезбеђени докази службеним путем због чега и чињенично стање није правилно утврђено у управном поступку. Ово са разлога што се управни орган замолницама обратио РГЗ – СКН ..., Општинској управи општине ... и Земљишно-књижном одељењу Основног суда у ..., од којих је добио одговор да не поседују акте о одузимању који се односе на означене парцеле и поднети захтев за враћање. Тиме је испунио законску обавезу и донео одлуку као у диспозитиву, с обзиром да не постоји доказ да је земљиште на које се захтев за враћање односи, одузето по Закону о аграрној реформи и колонизацији. Предложио је да се тужба као неоснована одбије.

Тужба и пресуда Врховног касационог суда достављене су на одговор и заинтересованом лицу, које није дало одговор на тужбу.

Усмена јавна расправа одржана је дана 20.10.2015. године у присуству пуномоћника тужиоца, а у одсуству уредно позваних туженог органа и законског заступника заинтересованог лица, у смислу одредбе чл. 38. Закона о управним споровима.

Управни суд је извео доказ читањем и увидом у целокупне списе управног органа.

Поступајући у складу са налозима из пресуде Врховног касационог суда Узп.242/2014 од 25.02.2015. године, испитујући оспорени управни акт у смислу одредбе чл. 41. Закона о управним споровима, након одржане усмене и јавне расправе у смислу одредаба чл. 2, 33, ст. 1. и 34. ст. 2. Закона о управним споровима, ценећи све доказе појединачно и у њиховој међусобној повезаности, управни суд је нашао:

-тужба није основана.

Одредбом члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским зајединцима ("Службени гласник РС", бр. 46/2006) прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине које је на територији Републике Србије одузета

од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде. Чланом 9. наведеног закона прописано је да су предмет враћања непокретности које су у моменту одузимања биле у власништву цркава и верских заједница, и то: пољопривредно зељмиште, шуме и шумско зељмиште; грађевинско зељмиште; стамбене и пословне зграде, односно идеални делови таквих зграда; станови и пословне просторије, покретне ствари од културног, историјског или уметничког значаја.

Одредбом чл. 26. ст. 1. истог закона прописано је да Захтев за враћање имовине, односно исплату накнаде или обештећење садржи нарочито следеће податке: 1) о врсти, величини и локацији имовине на коју се захтев односи; 2) о акту одузимања, начину и времену одузимања. Ставом 2. истог члана уз захтев се прилаже: 1) исправа о одузимању имовине или навод о службеном гласилу у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања; 2) доказ о својству подносиоца захтева, тј. да ли је он непосредни ранији власник или његов правни следбеник; 3) ако се захтев односи на непокретност подноси се и извод из јавне књиге у коју се врши упис непокретности, као и подаци из катастра зељмишта или друге исправе које ближе одређују те податке; 4) захтев може да садржи и друге податке који су од значаја за утврђивање оправданости захтева. Одредбом члана 27. Закона прописано је да ако су подносиоцу захтева недоступне исправе из члана 26. овог закона, Дирекција ће по службеној дужности од обавезника враћања или трећег лица да захтева доказе о вероватности постојања права. Обвезници враћања и трећа лица дужна су да Дирекцији поднесу све доказе и дозволе, увид у исправе и податке који су потребни за комплетирање документације о захтеву, под претњом новчане казне.

Имајући у виду цитиране законске одредбе правилно је тужени орган оспореним решењем одбио, као неоснован, захтев тужиоца за враћање имовине, без повреда правила поступка од утицаја на решење ове управне ствари, на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног нстања, које је одлучно за решавање ове управне ствари, на кое је правилно применио одредбе правних прописа на које се позвао.

Ово стога што је из образложења оспореног решења и списка предмета утврђено да је тужилац дана 26.11.2008. године поднео захтев за враћање одузете имовине, са ознакама ближе наведеним у том захтеву, све уписане у ЗКУЛ број ... КО ..., те како је на територији КО ... извршена комасација зељмишта, то је поднесцима уредио поднети захтев и предложио да се уместо одузетог пољопривредног зељмишта у површини од 06.58.49 ha врати пољопривредно зељмиште које је у власништву Републике Србије а корисник Министарсто пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде уписане у листу непокретности бр. ... КО Будући да уз захтев нису достављени сви потребни документи предвиђени одредбом чл. 26. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, тужени орган се обратио подносиоцу захтева да допуни поднети захтев достављањем акта о одузимању предметне имовине, или било каквог доказ о томе да је непокретност чији се повраћај тражи одузета, и да је одузимање извршено након 1945. године. Није спорно да тужилац није по овом захтеву могао да пружи акт о одузимању означених катастарских парцела. Како из оспореног решења даље произлази да је поступајући орган замолницама од 30.11.2010. године затражио достављање одлуке, односно акта о одузимању или неког другог доказа на околност одузимања имовине подносиоцу захтев и то од РГЗ, Службе за катастар непокретности ..., Општинске управе општине ... и Основног суда у Сремској Митровици, судска јединица у ... (Зељмишно-књижно одељење) и да је из дописа означених органа, по

послатим замолницама, утврђено да ти државни органи не поседују акт о одузимању имовине тужиоцу, нити било какав други доказ о одузимању означене имовине применом Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији, по оцени суда, правилно је тужени орган одлучио као у диспозитиву оспореног решења, дајући за своју одлуку довољне и на закону засноване разлоге, које у свему прихвата овај суд.

Није основан навод тужбе да тужени орган није поступио у складу са одредбом чл. 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, јер је одбио да службеним путем прибави доказе, односно акт о одузимању предметне имовине. Ово стога што, у току предметног управног поступка, тужилац није доставио ниједан доказ који би указао на немогућност прибављања аката прописаних одредбом чл. 26. ст. 2. наведеног закона односно да су у питању недоступне исправе, због чега тужени орган није био у обавези да у смислу одредби чл. 27. поменутог закона по службеној дужности од обвезника враћања или трећих лица захтева доказе о веродостојности постојања права.

Навод тужбе да чињеница да Историјски архив "... Сремска Митровица не поседује одлуку о одузимању предметне имовине не значи да таква одлука не постоји, није од утицаја на законитост оспореног решења. Ово стога што се у списима предмета налазе докази, да је тужени орган покушао да прибави доказе о веродостојности постојања права, на основу којих је утврђено да Дирекција за реституцију, Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности ..., Општинска управа ... и Основни суд у Сремској Митровици, Судска јединица у Шиду не поседују акт или било какав доказ о одузимању предметне имовине, нити да је установљено одузимање имовине. Такође је утврђено да предметна имовина не прелази 10 ха, због чега није могла пасти под удар аграрне реформе у смислу одредаба Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник НРС", број 5/48...34/56).

Код напред наведеног, по оцени суда правилно је тужени орган одбио предлог тужиоца за извођење доказа вештачењем. Ово стога што се у смислу одредбе чл. 173. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник СРЈ", број 33/97 и 31/01, "Службени гласник РС", број 30/10) доказ вештачењем изводи кад је за утврђивање или оцену неке чињенице важне за решавање у управној ствари потребно стручно знање којим не располаже службено лице које води поступак, што овде није случај, јер се у предметном управном поступку одлука о признавању права доноси на основу доказа прописаних цитираном одредбом чл. 26. ст. 2. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским зајединцима.

Суд је ценио и остале наводе тужбе али је нашао да нису од утицаја на законитост оспореног решења, будући да не доводе у сумњу утврђено чињенично стање и правилну примену материјалног права.

Са изложеног, како оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, применом одредбе чл. 40. ст. 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучено је као у ставу I диспозитиву пресуде.

Суд је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде, применом одредаба чл. 66, 67, 74. Закона о управним споровима, и сходном применом одредаба чл. 150, 153. и 154. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11...55/14), имајући у виду успех тужиоца у овом управном спору.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 22.10.2015. године, III-27 У. 10144/15 (2012)

Записничар
Татјана Попара,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉЛ/АМ